

Tri nova predhistorička predmeta s otoka Korčule.

1. *Klin od olivina*. Teži 161 gram; od. tež. = 3·36; tvrdoća = 6·2. Dul. = 9·6 cm.; širina u oštrulju = 4·3 cm.; debljina = 1·8 cm. Boja tamno-zelena s jasnijim prutcima. Oštrulj je skoro okrnjen, a tako i protivna uža strana klina. Po hrapavosti i nepravilnosti srednje i stražnje strane, rek bi, da je klin bio napravljen od proste valutice. Samo je oštra strana brušenjem izgledjena. Klin je sada u V. Vul. Vukasovića, a našao ga je neki Grbin seljak iz Postrane u okolici sela Žrnova.

2. *Klin od olivina*. Teži = 127·6 grama; od. tež. = 3·34; tvrdoća = 6·3. Dul. = 7·8 cm., šir. u oštrulju = 4 cm., deblj. = 2 cm. Boja jasno-zelena poput šparoga. Oštrulj je samo po sriedi mrvu okrnjen. Ciela je površina ovoga klina posve ugladjena osim okrnika što mu je na jednoj strani. Šiljasta strana samo je malo zatupljena. Prvi je klin na stranama spljošten, a ovaj je drugi oblušast. Osobito prama šiljastoj strani ima na njemu dosta tragova, kao da je bio namazan uljenom rumenom bojom. Nahodi se u gospodje Kate Zannon-Fabris u Korčuli. Ona ga je našla nazad 17 god. u predhistoričkoj gomili na Solinama kod Korčule (sa južne strane). Klin je bio između ostalog krša od gusta vapnenjaka. U istoj okolici našlo se je dosta bronzanijeh predmeta.

3. *Parabolični ulomak od diorita*. Tež. = 185·7 grama; od. tež. = 2·91. Tvrdoća 6. Dulj. = 6·8 cm., šir. u prelomu = 5·3 cm., deblj. = 3 cm. Sastav kriptokristaliničan. Amfibol i oligoklas su oboje tamnozeleno boje, ali se razlikuju tamnija zrnca amfibola. Nazire se po koji riedak listić primješana magnezijeva tinjca. Površina je kamena sva potamnijela od čadje i ugladjena je. Lako da je to šiljasta strana povećeg klina. Nahodi se u spomenute gospodje. Ona ga je našla nazad 24 godine u *Žrnovu*, a to kad je munja udarila u dimnjak, pa razvalila kuhinju, te je bio u njoj ugradjen kao *čuvár tobože ognjišta*. Ista gospodja pripovieda, da seljaci drže u kući *striele*, jer čuvaju od groma kao *kalamite* (gromovodje). Tako i drugi govore. Seljaci drže *spomenute striele* u košari, u kuhinji i u kući, jer da one čuvaju životinje i ljude od groma. *Gdje je striela, neće bubnuti grom u kuću*. U drugijem mjestima, kako u Ratnu, drže striele radi bolesti, te od nje stružu prašak, pa meću u vodu.

Sbog različitih slutnja narod drži predhistoričke predmete u velikoj cieni, te jih je mučno dobaviti, a dosta puta i vidjeti. Ima jih još i u spom. gospodje, te će jih se unaprijeda opisati.

U Žrnovu ugradjuju striele sistematički u kuće, kad jih grade, pa se je taj posao obavio lani u prisustvu djaka IVg. razreda theologije dum Frana Jerićevića iz Žrnova, te je sada njegova kuća pod stražom predhistoričkoga klina. Dosta je predhistoričkih predmeta na Brdu u Žrnovu, te ćemo jih izpitati i opisati.

Frano Radić i Vid Vuletić-Vukasović.

Starobosanski nadpisi u Bosni i Hercegovini.

(V. Viestnik God. X. str. 19).

XXVI.

Nadpis idje oko pečata:

1. † * ΜΟΝΑΣΤΗΡΉ * ΧΡΜΑΝΉ * ΧΡΑΜΉ * ΣΤΑΓΩ * ΝΗΚΟΛΗ
* ΛΒΤΑ * ΓΑΝΑ * ρ Α · Φ · Ν · Γ *

Na polju s lijeve strane svečeve glave oskočeno je:

2) ΣΤΛΉ ΧΒΉ s desne strane oskočeno: ΝΗΚΟΛΑΕ.

Cita se: † * Monastir * Hrman * Hram * stagō * Nikoli

* ljeta * godne * 1553 *

2) Stl Hv — Nikolae.

Pečat je od žute mjedi. te mu je pr. m. 0,6¹/₂, a deb. pločice m. 0,03. Težina mu je s okolišem (isto od žute mjedi) gram. 124. Usadjen je u tvrdo drvo, te teži ta ručica (držak) gram. 64.

Svetitelj Hristov Nikolaje je u bogatoj vlad. crkvoj odeždi po istočnu, te je u položaju, da blagoslivlje. Po obredu mu je u lijevoj sv. jevangjelje, a na glavi vladičeska kruna, te oko nje, kao božjemu ugodniku, *torac* (aureola). Odežda je majstorski *nasjeckana*, biva nešto oskočeno, a nešto ugnuto, pa se eto približuje prilično umjetničkome djelu, a neka je mana u prekinutiem ramenima i još u gdjekojoj sitnici. Ovo djelo nagovješta na kakva dobra majstora, možda *kujundžiju*, te prisposodbljanjem srebrnijeh crkvnijeh stvari po Bosni, moglo bi mu se po svoj prilici ući u trag, jer su majstori udarali svoje ime osobito na *petohljeb nice* i *jevangelja* ovom